

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/71/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7214010882
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Michalanský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7214010882.5

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Michalanského a sudcov JUDr. Daniely Mitterpákovovej a JUDr. Miroslava Baňackého, na verejnom zasadnutí konanom dňa 07. novembra 2023, v trestnej veci proti obžalovanej A. B. C., D., pre prečin podvodu podľa § 221 ods.1, ods. 2 Tr. zák., o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 13.septembra 2022 sp. zn. 7T/68/2014 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovanej A. B. C., PhD.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice rozsudkom zo dňa 13. septembra 2022 sp. zn. 7T/68/2014 obžalovanú A. B. C. D., uznal vinnou pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin podvodu podľa § 221 ods.1,2 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

v presne nezistený deň mesiaca február 2013 ako lekárka zamestnaná na Klinike hematológie a onkohematológie Univerzitnej nemocnice L.Pasteura v Košiciach na ul. Tr. SNP č. 1 vypísala lekárske predpisy č. CK 6425601 a č. CK 6425602 s dátumom 25.02.2013 na meno pacienta E. D., nar. XX.XX.XXXX na 10 balení lieku EXJADE á 500 mg a 3 balenia lieku ARANESP á 500 mg a lekárske predpisy č. F. XXXXXXXX B. G. F. XXXXXX s dátumom 28.02.2014 na meno pacientky A. D., nar. XX.XX.XXXX na 2 balenia lieku NEPLASTA á 6 mg a 2 balenia lieky ARANESP á 500 mg, hoci menovaní neboli pacientmi A. B., A. uvedené lieky neužívala a E. nebol na uvedenej klinike liečený, pričom tieto lekárske predpisy opatrla pečiatkou A. H. I. bez jej vedomia a súhlasu a následne prostredníctvom A. J., nar. XX.XX.XXXX zabezpečila výbery predpísaných liekov z lekársni ATHOS, s.r.o. G., ul. Buzická č. 48, JAZERO, Spišské nám. č. 4, Kšoice a FIALKA, Spišské nám. č.1 Košice bez toho, aby boli použité na liečbu menovaných pacientov, pričom všetky takto neoprávnene predpísané lieky boli Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a.s., Mamateyova č. 17 Bratislava označeným lekárňam uhradené v plnej výške, čím spôsobila Všeobecnej zdravotnej poisťovni a.s. škodu vo výške 12,917,97,- €,

Za to jej súd uložil podľa § 221 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, § 56 ods. 1, ods. 2 Tr.zák. peňažný trest vo výmere 800 (osemsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol zo strany obžalovanej úmyselne zmarený, súd jej uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) mesiacov.

Podľa § 278 ods. 1 Tr. por. súd zaviazal obžalovanú A. B. C. nahradiť poškodenej Všeobecná zdravotná poisťovňa a.s. Mamateyova č. 17, Bratislava, IČO: XX XXX XXX škodu vo výške 12.917,97 € (dvanásťtisícdeväťstosedemnášť Eur a deväťdesiatsedem centov).

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie prokurátor a obžalovaná.

Písomným podaním zo dňa 29.11.2022 prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II podané odvolanie vzal späť, na základe čoho okresný súd uznesením zo dňa 10.01.2023 podľa § 312 ods. 4 Tr. por. vzal na vedomie späťvzatie odvolania prokurátora.

V písomných dôvodoch odvolania obžalovaná prostredníctvom svojho obhajcu uviedla, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu považuje za nezákonné, nedôvodné, založené na nesprávnom skutkovom posúdení veci, ako aj nesprávnom právnom posúdení veci.

K argumentácii súdu považuje za potrebné uviesť, že samotná skutočnosť, že svedkyňa A. I. v priebehu konania nemenila svoju výpoveď nie je a ani nemôže byť jediným určujúcim faktorom pri hodnotení jej vierohodnosti. Vierohodnosť svedka je nutné posudzovať aj vo vzťahu k poznatkom získaným na základe hodnotenia iných dôkazov, do akej miery je dôkaz výpoveďou svedka súladný s inými dôkazmi, či im odporuje, prípadne, či sa vzájomne dopĺňajú.

V predmetnom prípade výpoveď svedkyne A. I. bola vyvrátená výpoveďou svedkyne A. J., ktorá na hlavnom pojednávaní potvrdila výpoveď obžalovanej a uviedla, že jej sporné lekárske predpisy odovzdala A. I..

Výpoveď obžalovanej rovnako potvrdil svedok A. K. C., ktorý na hlavnom pojednávaní vypovedal totožne ako v prípravnom konaní a to v tom zmysle, že obvinenú ako svoju manželku odviezol pred bydlisko A. I. s tým, že videl, ako jej obvinená nesie lieky, ktorých názov si nepamätá, avšak v názve bolo uvedené písmeno „X“.

Samotná skutočnosť, že prvostupňový súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu nezavaruje okresný súd od povinnosti svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, nakoľko riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Je nespochybniteľným faktom, že rovnako ako svedkyňa A. I., aj svedkovia A. C. a A. J. počas celého konania vypovedali kontinuálne, svoje výpovede nemenili a neboli zistené ani rozpory v ich výpovediach. Súd sa však v odôvodnení napadnutého rozhodnutia úplne opomenul vyjadriť k výpovediam uvedených svedkov, preto nie je zrejmé, ako súd tieto dôkazy hodnotil a z akých dôvodov povýšil výpoveď A. I. nad výpoveď svedkyne A. J. a svedka A. C..

Súdna prax sa zhoduje na tom, že v prípade, ak sa má preukázať vina len na základe výpovede svedka ako jediného dôkazu bez ďalších podporných dôkazov, musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, presvedčivý, vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi spochybniteľný (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Tdo 82/2016, tiež 5 To 10/2010).

Výrok o vine za spáchanie trestného činu môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť o jeho spáchaní. Táto zásada nadobúda o to väčší význam v prípade, keď vierohodnosť jediného priameho svedka nie je dostatočná a súčasne, ak neexistuje ucelená reťaz dôkazov tak priamych ako nepriamych pre bezpečný záver, že sa trestný čin stal tak, ako je to obžalovanému dávané za vinu.

Súd je pri hodnotení dôkazov povinný postupovať v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov uvedenej v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

Dôkazný postup je potrebné vyčerpávajúcym spôsobom popísať a logicky i vecne presvedčivým spôsobom zdôvodniť. Táto požiadavka vyplýva z ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por.

Zhrnúc uvedené, skutkové závery uvedené v napadnutom rozsudku nie sú v niektorých základných častiach relevantným spôsobom zdôvodnené. Pokiaľ by súd hodnotil dôkazy zákonným spôsobom, dospel by k záveru, že v konaní neboli produkované také dôkazy, ktoré by bez vážnych pochybností odôvodňovali vyslovenie záveru o vine obžalovanej.

Je nutné zdôrazniť, že na zistenie skutočného stavu veci nemožno považovať len zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej okolnosti, keď výsledky dokazovania síce pripúšťajú možnosť záveru,

že existuje, avšak na druhej strane nevyučujú resp. dokazujú možnosť iného alebo celkom opačného záveru.

Na preukázanie viny obžalovaného, súhrn priamych a nepriamych dôkazov musí tvoriť logickú, ničím nenarušenú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Vykonané dôkazy musia jednoznačne a s najvyšším stupňom istoty preukazovať, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, a že práve obžalovaný je skutočne osobou, ktorá sa žalovaného skutku dopustila. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností o tom, či sa obžalovaný žalovaného skutku dopustil, je potrebné tieto pochybnosti vykladať v ich prospech v zmysle zásady in dubio pro reo a nie naopak. Ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok.

Má za to, že konajúci súd napadnutým rozsudkom odignoroval jednu zo základných a kľúčových zásad trestného konania a to zásadu „in dubio pro reo“, ktorá zásada stanovuje nie možnosť, ale povinnosť súdu rozhodovať v prospech obžalovaného, pokiaľ o jeho vine existujú pochybnosti, ktoré nie je možné odstrániť.

V nadväznosti na uvedené skutočnosti žiada, aby odvolací súd starostlivo zvážil všetko vyššie uvedené a navrhuje, aby napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) d) Trestného poriadku zrušil a v zmysle § 322 ods.3 Tr. poriadku sám rozhodol tak, že obžalovanú oslobodí spod obžaloby podľa § 285 písm. c) Tr. poriadku, alternatívne podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na podklade odvolania obžalovaného krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej nie je dôvodné.

Z predloženého spisového materiálu je zrejme, že krajský súd už v predmetnej trestnej veci 2 krát konal. Uznesením sp. zn. 8To/114/2017 zo dňa 11.12.2017 zrušil oslobodzujúci rozsudok zo dňa 23.03.2017 podľa § 321 ods. 1 písm.b/, ods. 3 Tr. por. a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V citovanom uznesení vyslovil krajský súd názor, že okresný súd v konaní pred vyhlásením rozsudku zo dňa 23.03.2017 vykonal potrebné dokazovanie, ale po vykonanom dokazovaní nedospel k správneému záveru pri hodnotení výpovede A. I. aj s poukazom na vykonané znalecké dokazovanie z odboru grafológie vo vzťahu k sporným lekársym predpisom.

Vyslovil právny názor, aby sa okresný súd zaoberal touto usvedčujúcou výpoveďou vo vzťahu k ostatným vykonaným dôkazom a vo veci správne a zákonne v zmysle podanej obžaloby rozhodol.

Po tomto zrušujúcom uznesení okresný súd nariadil hlavné pojednávanie a na hlavnom pojednávaní dňa 12.02.2019 opätovne vykonal dokazovanie čítaním svedeckých výpovedí, znaleckých posudkov ako aj listinných dôkazov podľa § 269 Tr. por. a vo veci opätovne rozhodol oslobodzujúcim rozsudkom, proti ktorému podal odvolanie prokurátor v neprospech obžalovanej. K tomuto procesnému postupu zo strany okresného súdu po zrušení veci krajský súd v ďalšom zrušujúcom uznesení sp. zn. 8To/67/2019 zo dňa 24.09.2019 uviedol, že bol nadbytočný a to z dôvodu, že predchádzajúci oslobodzujúci výrok rozsudku bol zrušený podľa § 321 ods.1 písm. b/, ods. 3 Tr. por., pretože sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, na ktoré konkrétne krajský súd poukázal v citovanom zrušujúcom uznesení sp. zn. 8To/114/2017 zo dňa 11.12.2017.

Krajský súd v uznesení sp. zn. 8To/67/2019 zo dňa 24.09.2019 po preskúmaní veci na podklade odvolania podaného v neprospech obžalovanej uviedol, že trvá na svojich právnych záveroch vyslovených už v uznesení 8To/114/2017 zo dňa 11.12.2017 a opätovne tak dospel k záveru, že okresný súd sa nevysporiadal so všetkými dôkazmi a to najmä usvedčujúcimi, na ktoré poukázal prokurátor v napadnutom odvolaní a preto podľa názoru krajského súdu vo veci nesprávne a nezákonne rozhodol. Zároveň poukázal na ustanovenie § 322 ods. 4 Tr. por. v zmysle ktorého odvolací súd nemôže sám uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený. Uložil

teda okresnému súdu už v rámci prvotne vysloveného právneho názoru v uznesení zo dňa 11.12.2017 dôsledne sa riadiť týmto právnym názorom vo vzťahu k usvedčujúcim dôkazom a vo veci správne a zákonne rozhodnúť.

Po opätovnom zrušení a vrátení veci následne okresný súd rozhodol rozsudkom zo dňa 13.09.2022, ktorý je predmetom tohto konania.

Po opätovnom dôslednom preskúmaní predloženého spisového materiálu vrátane odôvodnenia napadnutého rozsudku a písomných dôvodov podaného odvolania zo strany obžalovanej sa krajský súd stotožnil so záverom okresného súdu, že vykonaným dokazovaním tak v prípravnom konaní ako aj v priebehu hlavných pojednávaní bolo jednoznačne preukázané, že obžalovaná A. B. C. sa žalovaného skutku dopustila tak, ak je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku s tým, že ustálený skutok napĺňa všetky pojmové znaky prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1,2 Tr. zák.

Zo spáchania skutku je obžalovaná usvedčovaná predovšetkým výpoveďou svedkyne A. I., ktorá počas celého konania vypovedala rovnako konzistentne, poprela vypísanie, podpísanie a opečiatkovanie predmetných lekárskeho predpisov. Výpoveď svedkyne ohľadom zneužitia jej pečiatky je potvrdená výpoveďou svedka A. L., zástupcu farmaceutickej spoločnosti Novartis, ktorý uviedol, že A. I. pozná, ukázal jej kópiu sporného receptu, pričom svedkyňa mu povedala, že tento recept nepísala a postúpila túto informáciu svojmu nadriadenému, svedkyňi A. M. N., ktorá potvrdila, že sa na ňu ako na bezprostredne nadriadenú obrátila A. I. s tým, že jej pacientka mala byť zneužitá a ona predmetné lekárske predpisy nikdy nevy písala a neopečiatkovala.

Z výpovedí svedkov D. O., A., A. N. vyplývajú skutočnosti, týkajúce sa zabezpečenia lekárskej izby A. I. a obžalovanej, z ktorých je zrejmé, že k pečiatkam mohli mať prístup aj iné osoby, vrátane obžalovanej a mohlo tak dôjsť k ich zneužitiu.

Zo záverov znaleckého dokazovania z odboru písomznanectva je jednoznačne preukázané, že sporné lekárske predpisy boli vypísané obžalovanou, ktorá ako je to z vykonaného dokazovania zrejmé zdieľala spoločnú izbu so svedkyňou A. I., kde sa predmetné pečiatky nachádzali.

Ani krajský súd nepovažuje za logické a vierohodné tvrdenie obžalovanej, že sporné lekárske recepty vypísala na žiadosť A. I. pre jej pacientov D. a svedkyňu D., ktorých mala vyšetriť počas jej neprítomnosti v práci, pričom im boli predpísané lieky, ktoré títo pacienti vôbec neužívali, uvedené osoby sa na vyšetrenie nedostavili a obžalovaná mala pre nich recepty vypísané založené vo svojich veciach, avšak nepodpísané a neopečiatkované. Svedkyňa D. potvrdzuje skutočnosti uvádzané svedkyňou A. I., že nikdy neužívala lieky, ktoré jej mali byť predpísané spornými predpismi.

Pán D. nemohol byť vypočutý v rámci predmetného trestného konania a to z dôvodu jeho úmrtia, podľa úmrtného listu dňa 22.08.2013. Tento pacient podľa správy nemocnice ani nebol objednaný za obdobie od 01.01.2013 do 31.03.2013 v ambulancií a ani sa v skutočnosti na žiadne vyšetrenie nedostavil, čo je v rozpore s výpoveďou obžalovanej, že svedkyňa A. I. mala požiadať o vyšetrenie pacientov a to pána D. a pani D. počas jej neprítomnosti v zamestnaní. Svedkyňa A. D. uviedla, že je pacientkou A. I., ktorá jej nikdy predmetné lieky nepredpísala, obžalovanú nepozná. Tak z výpovede svedkyne A. D. ako aj zo správy nemocnice (č.l. 160) je zrejmé, že svedkyňa v danom čase chodievala bez objednania na kliniku raz mesačne na infúzie, resp. na injekcie. Vo februári 2013 mohla byť dňa 04.02.2023 na odberoch taktiež u A. I., čo zodpovedá správe nemocnice (na č.l. 160). Nezodpovedajú tak ani uvedené skutočnosti tvrdeniu obžalovanej o vyšetrení tejto svedkyne počas neprítomnosti svedkyne A. I. v zamestnaní. Iní lekári sa mali podieľať len výnimočne na podávaní infúzií svedkyňi D., o čom však vo februári nie je podľa správy nemocnice žiadne záznam.

Pokiaľ ide o svedeckú výpoveď svedkyne A. J., táto svedkyňa mala zabezpečovať na žiadosť obžalovanej výber liekov podobným spôsobom vo viacerých prípadoch. Nevedela sa však jednoznačne vyjadriť k tomu, či lekárske predpisy, ktoré jej podľa jej výpovede mali byť odovzdané pri spoločnom stretnutí s obžalovanou a A. I. v ich lekárskej izbe, boli totožné so spornými lekárskymi predpismi. Manžel obžalovanej A. C. síce uviedol, že obžalovanú viedol do miesta bydliska svedkyne A. I., aby jej obžalovaná odovzdala lieky, nevedel sa však bližšie vyjadriť k tomu, o aké lieky sa jednalo.

Je síce nesporné, že do spoločnej lekárskej izby obžalovanej a A. I. mohli mať prístup aj iné osoby, avšak nie je zrejmé, prečo by iné osoby majúce prístup do izby zneužili pečiatky svedkyne A. I. na receptoch preukázateľne vypísaných obžalovanou.

Na základe takto zistených skutočností tak nemal ani krajský súd žiadne pochybnosti o hodnovernosti výpovede svedkyne A. I. a ani na konečnom závere súdu I. stupňa, že skutok, ktorý sa bezpochyby stal spáchala obžalovaná A. B. C. D..

Dostatočným spôsobom vyhodnotil súd I. stupňa aj všetky skutočnosti majúce význam pre určenie druhu trestu a jeho výmery a to vrátane vyhodnotenia osoby obžalovanej, jej predchádzajúceho života a ustálenia poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Rovnako ako okresný súd ani krajský súd nemá vzhľadom na osobu obžalovanej a jej predchádzajúci život žiadne pochybnosti o tom, že uloženie peňažného trestu vo výmere 800.-€ spĺňa za daných okolností všetky kritéria z hľadiska tak individuálnej ako aj generálnej prevencie.

Obligatórne okresný súd v súlade s § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov.

Nezistiac žiadne pochybenia ani vo výroku o náhrade škody, ktorú si riadne a včas uplatnila Všeobecná zdravotná poisťovňa, krajský súd odvolanie obžalovanej podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Z uvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom toto uznesenie bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.